

UNGDOMMENS BYSTYREMØTE

Prioriterte saker vedtatt på
Ungdommens bystyremøte 2023

Følgende saker ble valgt prioritert og oversendes bystyret for behandling. Sakene har ikke prioritert rekkefølge:

- Gratis mat på alle skoler
- Nei til karakterdemping - gi oss bedre tilbakemeldinger!
- Flere svømmehaller og mer svømmeundervisning
- Oslo bygges med yrkesfag
- Fleksitidsordning i videregående skoler

Gratis mat på alle skoler

Bakgrunn for saken:

Fra 2022 har det vært ett gratis skolemåltid om dagen på videregående skoler i Oslo, og høsten 2023 ble det også innført på ungdomsskoler, og UBM mener dette er et viktig tilbud. Samtidig mener vi at ordningen må bli bedre, med fokus på mindre matsvinn og bedre kvalitet på maten. Mange opplever dessverre at maten de får på skolen ikke er spesielt fristende, smaker vondt, eller at den til og med mugger. Derfor vil vi også ha mer medvirkning på hva vi får å spise dag til dag!

UBM bemerker seg at det kastes unødvendig mye mat på skolene, det er viktig at elevene blir involvert på hva de får å spise i skoledagene. Matsvinnet blir større hvis elevene får mat de ikke vil ha, eller at det lages mat til alle på dager da de ikke kommer til å spise det. Noen opplever også at skolen kaster overskuddsmaten fra frokost slik at denne ikke konkurrerer med mat som koster penger i kantina i lunsjen.

Det er et problem at det på noen skoler er frokost og andre lunsj. Det viktigste er at alle kan få mat. Det bør være bedre i medvirkning i matvalgene og flere valgmuligheter.

UBM mener:

- at det må tilrettelegges for at elevene kan velge dagen før om de vil ha mat eller ikke for å unngå matsvinn.
- at elevene må få medvirke mer i hva som står på menyen på deres skole.
- at det må innføres en ordning der skolene rapporterer om matsvinn i forbindelse med gratis skolemat-ordningen, slik at denne kan planlegges bedre.
- at det bør legges til rette for at elever kan hjelpe de ansatte i kantina med å lage maten. Dette kan være et valgfag, for å lære om matlaging og bærekraftig utvikling av matindustrien.
- at kvaliteten på maten skal være bra nok til at alle ønsker å forsyne seg, slik at man ikke skal trenge å kaste det.

Nei til karakterdemping - gi oss bedre tilbakemeldinger!

Bakgrunn for saken:

Mange mener at elever kun bryr seg om karakterer, men å fjerne karakterer er ikke en god løsning på problemet. Derfor er det viktig å få gode tilbakemeldinger så fokuset ikke bare er på karakteren.

Altfor mange skoler velger å kun sette måloppnåelse på vurderingssituasjoner uten karakter. Det fører til at terminkarakteren for elevene blir vanskeligere å sette og enda vanskeligere å begrunne.

Osloskolen elever er uvant med å ikke få karakterer. Spesielt når det er karakterer som bestemmer hvilken videregående skole og hvilke studier man kommer inn på.

Kun karakter basert tilbakemelding er heller ikke gunstig, elever trenger en helhetlig tilbakemelding bestående av en begrunnede tekst om hva som kan forbedres og hva som var bra, inkludert karakter.

Elever er ikke skjøre skapninger - vi trenger å høre det.

UBM mener:

- at Oslo kommune bør innføre et prøveprosjekt hvor alle ungdomsskoler og videregående skoler må følge en felles ordning for prøver og andre vurderingssituasjoner, som består av både muntlig, skriftlig og karakterbasert tilbakemelding
- at alle ungdomsskoleelever bør få en tilbakemelding sammen med karakterer.
- at det bør innføres anonyme skriftlige vurderinger i Osloskolen for å bekjempe forskjellsbehandling

Flere svømmehaller og mer svømmeundervisning

Bakgrunn for saken:

Kapasiteten i Oslos svømmehaller er sprengt, og svømmeopplæringen er ikke god nok. Dette fører til at altfor mange ikke kan svømme. Det vil koste liv om vi ikke gjør noe med dette!

Mange unge kan ikke svømme på grunn av manglende svømmeopplæring. Dette kan vi ikke finne oss i! Ifølge [redningsselskapets drukningsstatistikk](#), mistet totalt 89 personer livet i drukningsulykker i Norge i 2022. Det er en økning på 17 prosent fra 2021, da 75 personer omkom. Med flere svømmehaller og bedre svømmeundervisning kan vi redde liv. Derfor mener UBM at Oslo kommune må investere i svømmehallene, og legge til rette for gratis svømmekurs på ettermiddager og kvelder.

Mange svømmehaller er fullbooket av svømmeklubber, og det er ikke nok tid til publikum. Derfor trengs det flere svømmehaller i Oslo. UBM mener dessuten at det er bra om nye svømmehaller som utbygges eller oppusses planlegges til å romme mer enn en svømmehall, slik som Manglerud bad og aktivitetshus. På den måten kan det tjene flere hensikter i nærområdet.

UBM mener at det må prioriteres midler til å etablere en svømmehall i sentrum, fordi dette vil være lett tilgjengelig for folk fra hele byen vår. I tillegg må det legges til rette for at svømmehallene er lett tilgjengelig med kollektivtransport.

Alle elever på 4. trinn i norsk skole skal ha en ferdighetsprøve i svømming, der [kravet](#) er "symje 100 meter på magen, og undervegs dykke ned og hente ein gjenstand med hendene, stoppe og kvile i 3 minutt (imens flyte på magen, orientere seg, rulle over, flyte på rygg), så symje 100 meter på rygg og ta seg opp på land". Ifølge en undersøkelse av Ipsos for Norges Svømmeforbund og Redningsselskapet i 2021, svarer bare 41 prosent av de spurte 10-åringene at de kan svømme 200 meter. UBM mener at Oslo kommune bør jobbe for at alle elver i Oslo får nok svømmeundervisning til å nå kompetansemålet, samt ta til orde for at svømmeopplæringen i både barne- ungdoms- og videregående skole satses mer på, og at kompetansemålene må være ambisiøse og tydelige.

UBM mener:

- at Oslo kommune må prioritere å bygge flere svømmehaller i Oslo, og vil oppfordre til at byggene utbygges som flerbrukshus.
- at Oslo kommune må utvide svømmeopplæringen, slik at den starter tidligere, skjer oftere og over lenger tid - også inn i VGS.
- at nye svømmehaller som planlegges bør plasseres på steder der mange har enkel adkomst med kollektivtransport.
- at det bør arrangeres lavterskel og gratis svømmekurs på ettermiddager og kvelder i alle kommunale svømmehaller.
- at svømming skal være en del av kompetansemålene til vgs

Oslo bygges med yrkesfag

Bakgrunn for saken:

[To av fem](#) elever på videregående skole går yrkesfag. Likevel er det stor forskjell på hvem som prioriteres. Alle elever som går studieforbereidende linjer har fortrinnsrett på den skolen de begynner på, men sånn er det ikke for yrkesdagelevne. De står i fare for å miste skoleplassen sin, og må konkurrere for en plass på skolen hvert år. I tillegg står [hver fjerde yrkesfagelev](#) uten lærlingplass, og da uten mulighet til å fullføre utdanningen sin. Det er en av grunnene til at mange velger bort yrkesfag når de skal søke videregående skole.

Yrkesfagene sliter også med dårlig og utdatert utstyr. I 2021 slo 120 skoler [alarm om utdatert utstyr](#) hos yrkesfag. På flere skoler er utstyret så gammelt at elevene må lære alt på nytt igjen når de kommer ut i arbeid. I tillegg er det mange skoler som ikke har nok utstyr til alle elevene. Skal vi lykkes i å gjøre yrkesfag mer attraktivt, er vi nødt til å sørge for at alle elever på yrkesfag har nok utstyr av god kvalitet.

Yrkesfagelever i Oslo har på flere linjer fått læreplassgaranti. Det er et viktig tiltak som har gitt flere yrkesfagelever læreplass de siste årene. Imidlertid er det fortsatt mange yrkesfagelever som sliter med å få læreplass. Læreplassgarantien må styrkes, slik at alle yrkesfagelever har mulighet til å fullføre utdanningen sin.

UBM mener:

- at antall lærlingplasser i Oslo må økes gjennom forpliktende kontrakter med næringslivet.
- at Oslo bør innføre et kommunalt lærlingtilskudd i Oslo slik at det blir mer attraktivt for kommunens virksomheter å ansette lærlinger.
- at Oslo kommune må utøve et aktivt eierskap i aksjeselskaper de er eiere og medeiere i. Alle disse selskapene må ta inn lærlinger.
- at Oslo kommune bør stille krav om lærlinger til private bedrifter de inngår samarbeid med.
- at alle yrkesfagelever og lærlinger må få opplæring i rettighetene sine på jobb og fordelene av å bli fagorganisert.
- at alle skoler som tilbyr yrkesfag må ha oppdatert og nok utstyr til alle elevene.
- at læreplassgarantien må utvides til alle yrkesfaglige program

- at Oslo kommune bør jobbe opp mot Regjeringen for å lovfeste retten til lærlingplass
- at Oslo kommune bør arbeide opp mot nasjonale myndigheter for å øke utstyrsstipendet for yrkesfagelever, slik at stipendet dekker de reelle utgiftene til utstyr
- at stillingsprosenten skal være likt fordelt mellom lærlingene, og så høy som mulig der hvor ressursene ikke strekker til en 100% stilling i et kommunalt prosjekt."

Fleksitidsordning i videregående skoler

Bakgrunn for saken:

Mange elever i Osloskolen opplever skolehverdagen sin som lite fleksibel, og mener at fraværgrensen har forsterket problemet. UBM ønsker at flere skoler skal kunne benytte seg av fleksitidsordningen for å skape en mer fleksibel hverdag for elevene i Osloskolen.

Tre videregående skoler i Oslo har en ordning med overtid, fleksitid og avspasering. Elevene skal ha fått to timer frivillig studietid i uka inn i timeplanen, skrev [Aftenposten](#). Hver gang de møter får de et stempel, og disse timene blir ført som «overtid», som elevene kan bruke til å slette fravær eller til avspasering. Denne ordningen har fungert veldig bra og UBM vil at denne ordningen skal implementeres på resten av de videregående skolene i Oslo

Fleksitidsordningen har vist seg å være svært vellykket der den har vært tatt i bruk, og gir elevene større kontroll over sin egen skolehverdag. I arbeidslivet er ordninger med avspasering svært vanlig, og innebærer at arbeidstakeren har større ansvar og frihet til å utføre arbeidet sitt. Å innføre dette på videregående kan gjøre elevene bedre rustet til å gå over i arbeidslivet, samt oppmuntre til gode arbeidsvaner.

UBM mener:

- at det bør innføres en fleksitidsordning i alle videregående skoler i Oslo, der elever kan samle stempler fra frivillig studietid og ta det ut som avspasering.